

**Talman Metsolas anförande vid Europeiska rådets möte
Torsdagen den 14 december 2023**

God morgon!

Den 23 juni 2022 är ett viktigt datum i det europeiska projektets historia. Den dagen beslutade Europeiska rådet att ge Ukraina och Moldavien status som kandidatländer till EU-medlemskap och att ge tydliga europeiska framtidsutsikter för Georgien.

Nu har det gått ett och halvt år och Ukraina har gjort snabba framsteg på vägen mot alla sina mål, med den lagstiftning och de reformer som krävs, trots att förhållandena är extremt svåra.

Detsamma gäller för Moldavien.

Kära kollegor!

Vi står på tröskeln till ännu ett historiskt ögonblick för vår union. Det är upp till oss: ska vi gripa tag i den här historiska möjligheten eller låta den gå oss ur händerna som ett historiskt misslyckande?

Skillnaden mellan de två är ofta väldigt liten.

Det är dags att leva upp till vårt löfte nu. Att visa enighet och solidaritet. Att visa mod och beslutsamhet. Att visa att detta är en situation som alla kan vinna på.

Nästa steg är att inleda anslutningsförhandlingar med Ukraina.

Jag inser att detta är ett mycket stort beslut. Jag inser att det inte är enkelt för alla runt detta bord och jag respekterar det. Det är inget beslut som fattas för att vinna politiska poäng; det är ett beslut baserat på meriter, på respekt för våra kriterier, på det faktum att varje land har sin egen väg mot de mål som vi fastställer för dem.

Den globala geopolitiska situationen innebär att passivitet kan bli dyrköpt.

På toppmötet igår mellan EU och länderna på västra Balkan pekade jag på den möjlighet som just nu har öppnats för oss. Vi bör inte stänga den.

Europaparlamentet är redo att ta sitt ansvar och hjälpa till med att förbereda våra grannar för anslutning. Europaparlamentet och Ukrainas Verhovna Rada har redan mycket starka förbindelser. Alldeles nyss undertecknade vi ett förnyat samförståndsavtal om parlamentariskt demokratistöd mellan våra två parlament. Det är ett konkret sätt för Europaparlamentet att hjälpa Ukraina att förbereda sig för ett framtida EU-medlemskap.

Detsamma gäller för Moldavien. Våra demokratistödsprogram och nära partnerskap med Moldaviens parlament har redan visat sig vara värdefulla för Moldaviens väg mot EU.

Utvidgning är vår starkaste geopolitiska, strategiska och framtidsorienterade investering. Vi är alla mycket medvetna om den kraft till omvandling som ligger i utvidgningsprocessen. Meritbaserad utvidgning stärker vår kontinent, vår union och vårt sätt att leva.

På västra Balkan måste vi vara noga med att inte sänka ambitionerna eller försvaga motivationen, på båda sidor. Vi har alla sett hur de proeuropeiska strömningarna på ett oroväckande sätt avtar i regionen, även bland ungdomar. Hoppet dör ut om det inte omvandlas till konkreta resultat.

Varje kandidatland måste följa sin egen – meritbaserade – väg till medlemskap. Det blir inte enkelt, och många av oss här både minns och kan intyga att det tar tid.

Men när de vidtar reformer och genomför förändringar måste vi också vara redo att göra detsamma. Detta innebär att fortsätta diskussionerna om hur framtidens EU bör se ut – till att börja med Rumäniens och Bulgariens plats i Schengenområdet.

Europaparlamentets ståndpunkt om reformer, som beskrivs närmare i vårt betänkande om fördragsändringar, är en god grund för att gå vidare med dessa samtal och min förhoppning är att det kommer att diskuteras vid ett kommande möte.

Under tiden fortsätter kriget i Ukraina. Vi måste förbli orubbliga i vårt politiska, militära, humanitära och ekonomiska stöd, även när situationen blir svårare. Det är en både moralisk och strategisk skyldighet. Det är också strategiskt att vi når en överenskommelse om den nya Ukrainafaciliteten med 50 miljarder euro som Europaparlamentet röstade ja till i oktober. Det handlar om investeringar och tillväxt. För Ukraina och för Europa.

Ukrainafaciliteten kommer att stödja Ukrainas återhämtning, återuppbyggnad och modernisering, vilket kommer att minska behovet av budgetstöd i framtiden.

Vårt mål att bli starkare, mer enade och mer konkurrenskraftiga i en alltmer instabil och fientlig omvärld måste stödjas av tillräckliga resurser. Och många har uppfattningen att vi bara skjuter upp de tuffa finansiella beslut som förr eller senare måste fattas.

Pandemin, invasionen av Ukraina, klimatförändringarna och energi- och levnadskostnadskrisen har satt sina spår. Stigande räntor har lett till ökade lånekostnader för NextGenerationEU. Vår fleråriga budgettram är nära att spricka i sömmarna, med de nya uppgifter som vi tillsammans har beslutat. Europeiska rådet måste därför nå en överenskommelse som respekterar Europaparlamentets fördragsenliga befogenheter som budgetmyndighet. En överenskommelse som ger en strukturell lösning för att hantera lånekostnaderna – framsteg i diskussionerna om egna medel är en del av denna lösning. En överenskommelse som värnar unionens gemensamma värden och inte kompromissar om rättsstatsprincipen. En överenskommelse som ger EU möjlighet att reagera effektivt på kriser och oförutsedda omständigheter och som inte medför ytterligare nedskärningar av de flaggskeppsprogram som för många är det tydligaste tecknet på vad EU är.

Det är därför Europaparlamentet upprepade gånger har efterlyst en översyn av den fleråriga budgettramen och är redo att gå vidare med dessa samtal.

Vi har klarat att nå en överenskommelse om världens första rättsakt om artificiell intelligens och förordningen om kritiska råvaror, som parlamentet röstade om för två dagar sedan. Vi har klarat att tillsammans lyckas stärka vårt energioberoende och skapa incitament för ren energi. Vi har klarat att anta lagstiftning om gaslagring och minskad efterfrågan på gas och vi går snart i mål med att våra elmarknadsreformer. Vi har klarat att ta täten globalt med progressiv marknadsbaserad klimatpolitik.

Vi har klarat saker som verkade omöjliga. Vi kan göra det igen.

Detsamma gäller vårt engagemang i Mellanöstern. Där måste vi göra mer för att hantera den humanitära situationen i Gaza och efterdyningarna av terrorattacken den 7 oktober i Israel och i hela Mellanöstern. EU kan ta en ledande roll när det gäller att definiera en väg framåt, planera för morgondagen, bidra till återuppbyggnad och nationsbyggande och sträva efter en tvåstatslösning med verklig, hållbar och varaktig stabilitet. Mitt i krigets mörker måste vi tala om fred, om hur vi kan rädda oskyldiga liv, stoppa terror och respektera internationell rätt – och om hur vi kan erbjuda andrum för palestinier och hopp för israeler, idag. Vi måste också se till att Västbanken inte blir en ny krutdurk i regionen.

Som avslutning vill jag framföra en sista vädjan om migrations- och asylpakten. Vi är närmare en lösning nu än vi har varit på tio år. Jag är förhoppningsfull. Vi måste gripa tag i den dynamik som finns just nu. En överenskommelse om detta paket före årets slut vore en viktig seger för konstruktiva proeuropeiska mittenkrafter, inför starten på ett EU-valår. Vi kan visa att Europa har lösningar på de frågor som engagerar våra medborgare.

Kära kollegor!

Ansvar att fatta de rätta besluten vilar på oss. Även svåra beslut. Att inte ge upp. Att hitta kompromisser. Det är ju trots allt därför som vi är politiker. För att vinna de strider som verkar omöjliga, ända tills de faktiskt har vunnits. Vi har massvis av erfarenhet och lagstiftningsarbete i bagaget.

Europa har demonstrerat ledarskapsförmåga och nödvändig beslutskraft, och i dag kan vi visa prov på det igen.